

Interreg

WALK OF PEACE

ITALIA-SLOVENIJA

WALK OF PEACE

Progetto strategico co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Strateški projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Walk of Peace

TRAJNOSTNI RAZVOJ DEDIŠČINE PRVE SVETOVNE VOJNE MED ALPAMI IN JADRANOM

Newsletter 6

REGIONE DEL VENETO

VeGAL

PromoTurismo FVG

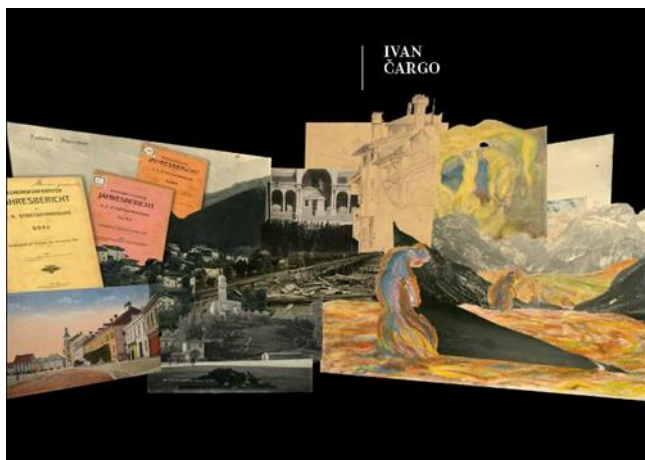
Patrimonio Culturale
FRIULIVENEZIAGIULIA

ERPAC

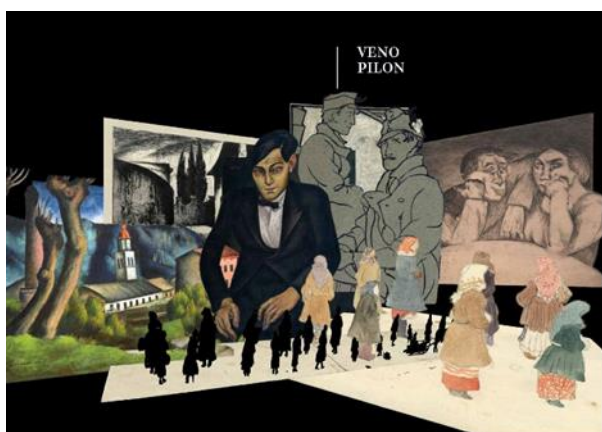
"Goriški vrt srečanja med zgodovino, naravo in kulturo".

Vrt srečanja (Giardino dell'Incontro) v kraju Borgo Castello v Gorici, ki so ga odprli 2. julija lani, je po različnih preurejanjih in reorganizacijskih delih zdaj privilegirani kraj, s katerega lahko občudujete mesto in čudovito pokrajino na obzorju od vzhoda do zahoda, od Fajiti do Calvaria. To je kraj, kjer se lahko ustavite in ki zaradi bližine Muzeja velike vojne vabi k razmisleku o zgodovini in tragediji, ki je to deželo prekrila s krvjo.

Gre torej za sugestivni prostor, v katerem lahko najde gostoljubje tudi umetnost v

vseh svojih najzlahtnejših izraznih oblikah. Tako je bilo na treh večerih plesa, glasbe in zgodovine, ki jih je septembra lani organizirala Deželna agencija za kulturno dediščino Furlanije - Julijske krajine in na katerih je vrsta animiranih plesov v organizaciji podjetja a.ArtistiAssociati simulirala cvetenje rastlin, njihovo rojstvo in ukoreninjenje na ozemlju, ki jih gosti, ter tako pripovedovala o prazničnem in mirnem razcvetu vrta. Večere je spremljala projekcija videoinstalacije "Umetniki, vojna in povojni čas na območju Gorice", ki jo je pripravila Cameranebbia skupaj s Pokrajinskimi muzeji Gorica in Inštitutom Milka Kosa Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Multimedijška pot je od 3. julija na voljo v dvoranah Muzeja velike vojne in bo na voljo vsem projektnim partnerjem, ki bodo kmalu prejeli povezavo in navodila, kako jo prenesti.

Gre za interaktivno potovanje skozi dela šestih umetnikov z območja, ki so živel na prelomu prve svetovne vojne, kar je nenavaden pogled na politične in družbene dogodke vojnih in povojnih let, ki pomagajo razumeti, da je bilo naše območje vedno prostor, kjer so se križali kulturni prispevki različnih izvorov: nordijskega, slovanskega in sredozemskega. Goriški umetniki, ki so se izobraževali v kulturnih središčih Mitteleurope, v italijanskih umetniških mestih, nekateri tudi v Parizu, so predvsem posredovali med različnimi tokovi z vzajemno izmenjavo kontaminacij in tako razvijali značilnosti "obmejne" dežele. To ne velja le za umetniške vidike, temveč tudi za politično, družbeno in kulturno življenje.

VeGAL

OPREDELITEV BENEŠKEGA DELA "POTI MIRU" V REGIJI VZHODNI VENETO

Glavne zanimive točke poti Walk of Peace na območju vzhodnega Veneta so bile opredeljene na tematski mizi, ki jo je 4. avgusta 2021 sklicala dežela Veneto, in so naslednje:

Batteria Amalfi Cavallino Treporti, Batteria Pisani Cavallino Treporti, Forte San Felice Chioggia, Battistero della Pace Fossalta di Piave, Ossario dei caduti austro-ungari Fossalta di Piave, Ponte Monumento ai Marinai Caduti Jesolo, Villa Folco Meolo, Forte Poerio Mira, Villa dei Leoni - Parco delle Rimembranze Mira, Caposile, Musile di Piave, Ponte della Vittoria Musile di Piave, San Donà di Piave Monumento a Giannino Ancillotto, San Donà di Piave Museo della Bonifica, San Dona' di Piave Pieve di San Mauro, Noventa di Piave Sacrario militare, Portogruaro Sacrario militare, Quarto d'Altino Cimitero austro-ungarico, San Michele al Tagliamento Forte Marghera, Venezia Mestre Tempio Votivo della Pace, Sacrario militare, Lido di Venezia, Batteria Rocchetta - Forte Alberoni, Lido di Venezia.

Te tako imenovane točke interesa bodo kmalu bodo kmalu označene s posebnimi informacijskimi tablami, tako da bo beneški odsek povezan s potjo »Walk of Peace«, ki je bila že pred časom določena na meji med deželo FVG in Slovenijo.

Obiskati jih je mogoče predvsem po dveh poteh:

- Z mrežo kolesarskih poti, ki omogočajo uživanje v najpomembnejših zgodovinsko-Naravnih posebnostih območja;
- Po Litoranea Veneta, vodni in tudi kopenski poti, ki prečka beneško območje ob obali in se povezuje z različnimi potmi, ki se razvijajo ob rekah in segajo v zaledje (Giralagune, Giralemene, Giratagliamento, Giralivenza, Girasile in kolesarska pot Piave) (<http://www.i-ve.it/>).

Opredeljeni sta bili tudi dve Info točki The Walk of Peace, in sicer v MUB v San Donà di Piave https://www.museicivici.sandonadipiave.net/myportal/C_H823_MUSEO/home in v IAT - Museo Batteria V. Pisani v Cavallino-Treporti <https://www.visitcavallino.com/ita/>

**LA GRANDE GUERRA. STORIE DI UOMINI, DONNE, FAMIGLIE
VELIKA VOJNA. ZGODBE MOŽ, ŽENA IN DRUŽI**
Incontro con lo scrittore giornalista Aldo Cazzullo
Srečanje s pisateljem in novinarjem Aldo Cazzullo

MERCOLEDÌ 8 DICEMBRE 2021 - ORE 16,00
Auditorium del Centro Culturale "L. da Vinci"
San Donà di Piave (VE)

VEDI IL PROGRAMMA COMPLETO SU: www.vegal.it

MERCOLEDÌ 8 DICEMBRE 2021 - ORE 16,00
Auditorium del Centro Culturale "L. da Vinci"
San Donà di Piave (VE)

SREDA, 8 DICEMBRE 2021 - ORE 16,00
Ristorante cultura "L. da Vinci"
Piazza Indipendenza
San Donà di Piave (VE)

VEGAL
PUB

Srečanji z novinarjema Aldom Cazzullom e Paolom Mielijem

V okviru projekta WALKofPEACE smo lahko organizirali dve srečanji, v San Donà di Piave in Portogruaru, ki sta se ju udeležila dva pomembna predstavnika italijanske zgodovinske in novinarske scene.

V sredo, 8. Decembra, ob 16. uri je v avditoriju Leonardo da Vinci v San Donà di Piave potekala konferenca, posvečena prvi svetovni vojni, na kateri je sodeloval novinar in pisatelj Aldo Cazzullo. Pogovor z avtorjem je temeljil na njegovi

knjigi *La guerra dei nostri nonni / Vojna naših starih staršev*, ki je izšla pri založbi Mondadori. Bil je izjemno živahen in zanimiv pogovor, saj so citati pisem s fronte in pesmi vojakov-pesnikov v dvorani ustvarili vzdušje sočutja do trpljenja naših mladih vojakov med vojno. Zanimive pripombe je podal tudi govornik, ki je med drugim obžaloval zahtevno vključevanje mladih v tovrstne zgodovinske teme.

V petek, 10. decembra, ob 21. uri je v gledališču Russolo v Portogruaru potekal večer posvečen prvi svetovni vojni z naslovom "Pogovori o prvi svetovni vojni", ki se ga je udeležil novinar in zgodovinar Paolo Mieli. Zgodovinar je poudaril, da lahko veliko vojno z vidika duha pripadnosti štejemo za ustanovni trenutek italijanske države, saj so se vojaki iz vse

**CONVERSAZIONI SULLA PRIMA GUERRA MONDIALE
POGOVORI O PRVI SVETOVNI VOJNI**
*Incontro con il giornalista Paolo Mieli
Srečanje z novinarjem Paolo Mieli*

VENERDÌ 10 DICEMBRE 2021 - ORE 21.00
Teatro Comunale Luigi Russolo
Via Silvio Pellico
Portogruaro (VE)

PETEK, 10. DECEMBER 2021 - OB 21.00
Mestno gledališče Luigi Russolo
Via Silvio Pellico
Portogruaro (VE)

L'incontro sarà moderato dallo storico e archeologo Vincenzo Gobbi. A conclusione della serata l'Autore sarà disponibile per una sessione di firmesche.
L'ingresso è gratuito con prenotazione obbligatoria fino a esaurimento posti. La prenotazione viene effettuata tramite il portale Eventalia, al indirizzo: <https://www.eventalia.com/it/it/interreg-italia-slovenija>. Per il riscatto dell'ingresso sono richiesti Green Pass di vaccinazione.
Durante l'evento sarà attivo il servizio di traduzione simultanea Italiano-Sloveno.
Per info: Studio Baulio - eventos@studiobaulio.it
Tel. 0422 992188

Aleksander srečanje bo moderiral in arheolog Vincenzo Gobbi. Ob zaključku srečanja bo avtor na razpolago za interpretacije, potrebno je rezervirati mesta za firmeske. Vstop je prost, vendar je obvezna predhodna rezervacija preko portala Eventalia na spletni strani <https://www.eventalia.com/it/it/interreg-italia-slovenija>. Za vstop na dogodek je zahtevan zeleni potrdilo PCT o vakcinaciji.
Soprotavljeni bo simultano tolmačenje iz italijanščine v slovenščino.
Za dodatne informacije: Studio Baulio - eventos@studiobaulio.it - Tel. 0422 992188

Italijske vojske prvič drug ob drugem borili za obrambo domovine. Poudarjena je bila tudi tragičnost prve svetovne vojne, ki so jo povzročili boji v jarkih, zato je treba spomin nanjo ohranjati in jo predstavljati novim generacijam. Ob koncu dogodkov sta se oba govornika ustavila pred številnim občinstvom in dajala avtograme v svojih knjigah, ki so bile na voljo v organizaciji in podjetju Vegal.

Na obeh dogodkih je bilo skupaj več kot 600 udeležencev

ZRC SAZU

Dejavnosti za krepitev kulturne in dokumentarne dediščine prve svetovne vojne se nadaljujejo

SISTORY
ZGODOVINA SLOVENIJE

Žrtve Posočja | Ojave

Žrtve posočja

Žrtve Strani

Žrtve

Stran: 1 | Elementov na stran: 15 | Skupno: 287 | Čas polizvitve: 0.016 s

Dodaj + Uvozi

Filter Osvetli Izvoz (csv)

Id	Ime	Preimek	Kraj rojstva	Št. groba	Vrsta	Polje	Možnosti
1	Eugen	Sitamari	Nagyúta	1			Uredi Odstrani
2	Ludwig	Komlasi	Hédmezővárdahely	1			Uredi Odstrani
3	Johann	Csartan	Nagyankás	2			Uredi Odstrani
4	Chaim	Wotoch	Kury*	3			Uredi Odstrani
5	Stefan	Mojcic	Lobor, Zlatar	4			Uredi Odstrani
6	Michael	Juhasz	Valkány	4			Uredi Odstrani
7	Paul	Ulter(7)	Hošcs	4			Uredi Odstrani
8	Michael	Bauer	Türtenbes	4			Uredi Odstrani
9	Johann	Czono	Chlumetz	4			Uredi Odstrani
10	Sebastian	Kozlik	Budykóv, Brzeźany	4			Uredi Odstrani
11	Ludwig	Varga	Csikacsanz*	4			Uredi Odstrani

V okviru portala Sistory potekajo vnosi v spletno bazo pokopanih na vojaških pokopališčih vzdolž Posočja.

Sodelavci ZRC SAZU so v šestem časovnem obdobju še naprej poglobljali vsebinske raziskave za e-razstavo povojne obnove Goriške in vračanja beguncev v kraje vzdolž Posočja in pridobivali arhivsko gradivo za razstavo. Pripravljen je koncept spletne razstave, pri kateri smo sodelovali z zunanjo sodelavko

Natašo Kolenc, ki nam je z gradivom arhitekturnega in urbanističnega vidika (posebej povojni obnovitveni načrti za Primorske kraje, ki jih je izdelal Maks Fabiani) dopolnila zgodovinski kontekst razstave. Pri iskanju gradiva smo sodelovali tudi z ERPAC_ - Musei provinciali di Borgo Castello (Gorica)

V okviru portala Sistory potekajo vnosi v spletno bazo: pripravljena bo spletna stran za spletno zbirko pokopanih na vojaških pokopališčih vzdolž Posočja. Sodelavci ZRC SAZU skupaj s sodelavci Fundacije Poti miru še naprej pregledujejo in transkribirajo arhivsko gradivo, ki so ga pridobili v Avstrijskem državnem arhivu na Dunaju (Avstrija) - popisana je skoraj polovica (današnjih) pokopališč - gradivo vsebuje sezname pokopanih in načrte vojaških pokopališč ob soški fronti, v nekaterih primerih pa tudi prepise, ki jih je opravil Ufficio centrale C.O.S.G.C. - Cura e Onoranze Salme Caduti in Guerra. Arhivski fond vsebuje dokumente več kot 200 avstrijskih vojaških pokopališč ob frontni črti.

Z avtorjem Željkom Cimpričem sodelavci ZRC SAZU urejajo monografijo *Zgodbe s Poti miru*, ki bo po aktualni Poti miru peljala s spomini udeležencev bojev na Soški fronti. Posamezne točke Poti miru so predstavljene skozi pripoved udeležencev, ne glede na to, na kateri strani so se borili. Pripovedujejo o življenju na fronti, o odnosih med vojaki, o vremenskih razmerah in seveda o srditih bojih, tovarištvu in sovraštvu.

Regione del Veneto

Dejavnosti Dežele Veneto se nadaljujejo

Nadaljujejo se številne pomembne dejavnosti, med drugim organiziranje učnih ur v šolah v pokrajini Benetke - predstave na temo Prve svetovne vojne vojne in vrednot miru, ki jih za srednješolce pripravlja združenje ARTEVEN. To je didaktična formula z velikim učinkom in čustveno vpletenostjo, ki je zelo uspešna, tudi zato, ker je zelo primerna za ciljno skupino.

Poleg tega se je začelo snemanje virtualnih obiskov v obliki

videoposnetkov za študente. Videoposnetki se nanašajo na pet posebej pomembnih krajev prve svetovne vojne na območju projekta, od katerih so trije v Benečiji, eden v Furlaniji Julijski krajini in eden v Sloveniji. V tem primeru je bilo treba zaradi pandemije obisk učilnice nadomestiti s pripravo avdiovizualnih pripomočkov, ki bi pritegnili pozornost učencev in posredovali sporočilo o bratstvu med narodi. Prednost teh videoposnetkov je tudi v tem, da se uporabljajo za širše promocijske in druge ukrepe ukrepe, namenjene območju, ki ni omejeno na šole. 23. novembra so bili organizirani štirje seminarji za izvajalce v kulturnem in izobraževalnem sektorju, ki jih je organiziral akreditirani organ za usposabljanje - ECIPA Scarl. Namen seminarjev je bil poglobiti

glavne teme, povezane z ohranjanjem in promocijo zgodovinske dediščine druge ukrepe, tudi s prispevki usposobljenih govorcev za različne vidike te teme z multidisciplinarnе perspektive.

25. novembra bo na vojaškem spomeniku na Lidu v Benetkah potekala vertikalna plesna predstava, ki se bo odvijala neposredno na arhitekturni strukturi votivnega templja.

Naslednji dan je na sporedu otvoritev Pohoda pohoda po Poti miru v Benečij, ki se je bodo udeležili župani občin, v katerih se nahajajo glavne znamenitosti omenjene poti v Benečiji, določene v tematski tabeli. Na dogodek so bili povabljeni vsi italijanski in slovenski partnerji projekta.

Posoški razvojni center

Izšla je nova zgibanka Pot miru od Alp do Jadrana

Oktober sta Posoški razvojni center in Park vojaške zgodovine v Pivki natisnila novo promocijsko zgibanko o Poti miru od Alp do Jadrana. Fundacija Poti miru v Posočju pa je pripravila in oblikovala vsebino krovne zgibanke Pot miru od Alp do Jadrana. Osnovni namen promocijske zgibanke je obiskovalcem predstaviti pomembne točke dediščine soške fronte na 500km dolgi trasi Poti miru pa tudi izven trase, na območju od Ljubljane do Benetk (Pivka, Ragogna, San Dona di Piave in Cavallino Treperti), kjer se nahajajo t.i. točke interesa, ki so ravno tako pomembne pri razumevanju prve svetovne vojne na tem čezmejnem območju. V zgibanki so

izpostavljeni tudi kraji, kjer ponujajo digitalizirana doživetja dediščine 1. svetovne vojne ter vodene izlete. Natisnjena je v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku in bo na voljo v sedmih informacijskih centrih Pot miru v Sloveniji in Italiji pa tudi drugih turistično-informacijskih centrih ter pri večjih ponudnikih vzdolž trase Poti miru.

Kambreško - obnovljen vodni zbiralnik

Projektni partner Mestna Občina Nova Gorica je izvedla obnovo vodnega zbiralnika (korita) iz prve svetovne vojne v kraju Kambreško. Sanacijo je izvedla v sodelovanju s tamkajšnjo lokalno skupnostjo Občino Kanal ob Soči. Vodni zbiralnik je nekoč služil za potrebe vojske na soški fronti, kasneje se je uporabljal za napajanje živine. Sanacija je vključevala obnovo tako notranjosti kot zunanosti zbiralnika. Na ta način je zaščiten pred propadanjem. Danes zbiralnik lepo dopolnjuje

idejo Walk of Peace (Pot miru), ki poteka po Kanalskem Kolovratu in omogoča dostop do vode za številne pohodnike in kolesarje, ki gredo tod mimo. Sanacija zbiralnika je potekala po usmeritvah pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine iz Nove Gorice.

Urejanje trase Poti miru v Občini Kobarid

V sklopu strateškega projekta WALK OF PEACE je Posoški razvojni center (PRC) zadolžen tudi za vzdrževanje in nadgradnjo trase Poti miru. PRC in Fundacija Poti miru sta v sodelovanju s Krajevno in Agrarno skupnostjo Livek ter Občino Kobarid uredila del poti med Livkom in Livškimi Ravnami. Stara trasa poti med Livkom in Kolovratom je potekala po cesti, sedaj pa v Livku zavije desno na Topolovsko pot in na prelazu Brezje zavije levo do Livških Raven. Spremenjena trasa je očiščena in

označena z usmerjevalnimi količki in tablicami vse do vrha Nagnoj (1193m), na bolj strmih terenu pa je nadelanih je več deset stopnic. S tem se ohranjajo stare steze in poti, obiskovalcem pa omogoča še dodatno raziskovanje lokalne zgodovine in zanimivosti.

Drugi del urejanja bo potekal pri italijanski kapeli na Planici. Med obnovo zaščitene ograje je izvajalec v podpornem zidu odkril večjo luknjo, ki jo bo potrebno sanirati. S tem se bodo utrdili temeljni ograje in tudi platoja na katerem stoji kapela.

PROJEKT

Projekt "WALKofPEACE" obravnava trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom. Sofinanciranje izhaja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru programa INTERREG V-A Italija - Slovenija (ESRR), italijanskega nacionalnega javnega sklada in lastnega financiranja. Projekt traja 42 mesecev in se konča konec aprila 2022.

Namen projekta "WALKofPEACE" je zaščititi in promovirati dediščino prve svetovne vojne s skupnimi čezmejnimi dejavnostmi, spodbuditi nadgradnjo in razvoj nove trajnostno in kulturno usmerjene turistične ponudbe, utemeljene na atraktivnih predstavitvah dediščine prve svetovne vojne in tematskih poteh. Za okrepitev skupne promocije in trženja bodo oblikovani krovna destinacijska znamka Walk of Peace, spletna stran in drugo promocijsko gradivo. Izvedene bodo naložbe v obravnavano dediščino.

Nadgrajene in urejene bodo nove tematske poti, informacijske točke in središča s sodobnimi inovativnimi in interaktivnimi predstavitvami dediščine.

<https://www.ita-slo.eu/sl/walkofpeace>

Interreg

WALK OF PEACE

ITALIA-SLOVENIJA

WALK OF PEACE

Progetto strategico co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Strateški projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

REGIONE DEL VENETO

POT MIRU

PromoTurismo FVG

Patrimonio Culturale
FRIULIVENEZIAGIULIA

Comune Raggià